

Méér groen, méér lokaal, méér samen!

Klimaatmakerskrant

1ste editie - 2025

Bewust consumeren, duurzaam op weg & meer groen!

Workshop 1 - Wat zet jij op de agenda?

De eerste workshop van Klimaatmakers zit erop! Met een enthousiaste groep inwoners gingen we aan de slag met na te denken over de klimaatuitdagingen in Nijlen. Onder het genot van sapjes en snacks, gingen we in gesprek over verschillende belangrijke klimaatthema's. We gingen dieper in op de nuances: wat houdt ons tegen om hier iets aan te doen? En wat kan ons helpen? Aan het eind van de avond presenteerde elke groep een uitdaging én de gedroomde toekomst als we die oplossen.

Wat hebben we gedaan?

We trapt de workshop af met een korte intro over Klimaatmakers en enkele voorbeelden van acties die door én voor burgers kunnen opgezet worden.

Daarna leerden we elkaar beter kennen via speeddates, waarbij iedereen een klimaatuitdaging deelde waar hij of zij mee worstelt en/of zelfs van wakker ligt.

Na deze snelle kennismaking was het tijd om aan de slag te gaan! In kleine groepen doken we in thema's als vergroening, mobiliteit, water en duurzaam consumeren. We brachten de uitdagingen die we rond deze thema's zien in de bredere omgeving, op wijkniveau en op persoonlijk vlak in kaart.

Na een korte plenaire pitch maakten we in groepen 3 zeilboten! Een oefening waarin we droomden over een duurzame eindbestemming, en bespraken welke obstakels en positieve invloeden we tegenkomen op weg naar dit doel.

**Benieuwd naar de resultaten?
Lees snel verder!**

Duurzaam & bewust omgaan met grondstoffen

We dromen van een Nijlen waar men spullen deelt, lokaal teelt, en waar iedereen zich betrokken voelt. Waar mensen bewust nadenken over hoe en wat ze consumeren, zowel in producten als in voeding. Waar we gaan voor eerlijke producten en initiatieven opzetten tegen verspilling. Bestaande initiatieven in Nijlen en omstreken, van repair cafés tot verpakkingsloze winkels, tonen dat dit mogelijk is! Deelnemers aan de workshops deelden mooie voorbeelden, zoals de Tuinwijk vzw waar je gereedschap kan uitlenen. Maar tegelijkertijd zien we ook dat kleine kruideniers verdwijnen en er nog niet altijd een lokaal aanbod aan voeding is dat bekend is bij iedereen.

Om hierrond initiatieven op te zetten en te versterken, hebben we vrijwilligers nodig die hier mee bezig (willen) zijn en moeten we inzetten op een breed bereik en toegankelijkheid zodat er voldoende mensen gebruikmaken van deze nieuwe diensten om ze verder te laten bestaan. Daar willen wij aan bijdragen!

We zijn wild van wildgroei!

Veel mensen denken dat een natuurvriendelijke tuin er verwilderd uitziet of dat het veel meer werk is, maar dat hoeft helemaal niet zo te zijn. Je kunt een mooie, verzorgde tuin hebben die ook bijdraagt aan biodiversiteit. Maar hoe je dat doet, is soms niet zo duidelijk. Daarom is het belangrijk om iedereen goed te informeren over hoe je zo'n ecologische tuin onderhoudt. Het gaat soms om kleine en eenvoudige acties die helemaal niet veel geld moeten kosten!

Bij het aanleggen van tuinen, is het ook belangrijk om goed na te denken over hoe water kan doorsijpelen naar de grond. Hiervoor zijn veel richtlijnen te vinden in het sterke Klimaatplan in Nijlen, maar dit wordt nog al te vaak niet meegenomen. Maar ook nadenken over de lange termijn is noodzakelijk: hoe groot wordt die boom binnen 50 jaar, en plaatsen we hem dan wel juist? Zo vermijden we dat bomen gekapt moeten worden.

Wij willen mee het goede voorbeeld geven! De juiste kennis met duidelijke tips & tricks zijn hierbij de sleutel tot succes!

Het juiste transportmiddel voor de verplaatsing

We willen samen op weg naar een CO₂-neutrale mobiliteit, waar mensen voor korte en middellange verplaatsingen de fiets nemen, en voor langere reizen gebruik maken van een frequent en goed verbonden openbaar vervoer. Daarnaast zien we nog meer mogelijkheden om voertuigen te delen en elektrisch rijden te stimuleren. En er zijn al goede initiatieven, zoals fietsleasing, fikse kilometervergoedingen voor fietsers en fietssnelwegen. Maar ook trage wegen zijn belangrijk om wandelen en fietsen aangenaam én veilig te maken.

Om dit waar te maken, willen we bijdragen aan alle regels en wetgevingen die deze elektrische (deel)voertuigen met zich meebrengen. We denken dat we als inwoners kunnen helpen bij het informeren over en het gemakkelijker maken van de switch.

Veel ideeën, veel mogelijke impact!

Workshop 2 - Ideeën bedenken

Wat vliegt de tijd! We zijn al halverwege de Klimaatmakers workshops. Voor de tweede keer kwamen we meteen enthousiaste groep Nijlenaren samen om dieper na te denken over de uitdagingen en kansen die we samen in de eerste workshop hadden geïdentificeerd. Onder het genot van zelfgemaakte lekkernijen van een lokale traiteur, brainstormden we over concrete acties om natuurvriendelijke tuinen toegankelijk te maken, meer delen en minder consumeren te stimuleren, en duurzame mobiliteit gemakkelijker en leuker te maken. Geen idee was te gek! We sloten de sessie af met zowel concrete actiepunten als ambitieuze toekomstdromen.

Wat hebben we gedaan?

We begonnen de workshop met een korte **introdactie** over Klimaatmakers en gooiden daarna de bal rond om elkaar droomactie voor het klimaat te leren kennen. Wat een mooie dromers zijn jullie!

Eens opgewarmd, doken we in een **doorschuif-brainstorm** en bedachten we zoveel mogelijk ideeën voor de vier uitdagingen/kansen die in vorige sessie naar voren kwamen.

De vele ideeën die werden opgeschreven, sorteerden we nadien op basis van hun haalbaarheid (kunnen we het?) en wenselijkheid (hebben we er goesting in?).

Tijdens een levendige discussie selecteerden we de meest veelbelovende acties, van praktische acties zoals deeldkasten en fietschallenges tot ambitieuzere ideeën zoals het versterken van lokale deelmobiliteit.

Benieuwd naar de resultaten? Lees vooral verder!

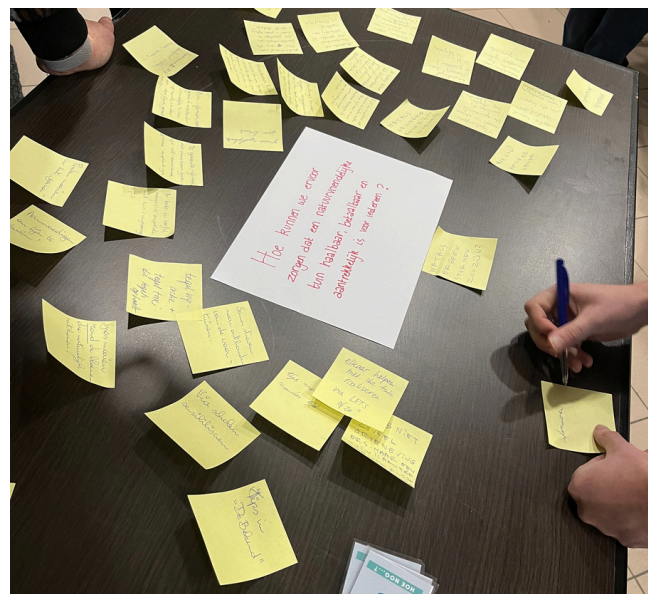
1. Natuurvriendelijke tuinen: haalbaar, betaalbaar en aantrekkelijk.

In kleinere groepen dachten we na over **hoe we natuurvriendelijke tuinen haalbaar, betaalbaar en aantrekkelijk kunnen maken** voor iedereen. De eerste stap om dit doel te bereiken, is het sensibiliseren en informeren van burgers over groene, onderhoudsvriendelijke tuinopties en het bieden van praktische ondersteuning bij de aanleg en het onderhoud. De volgende ideeën kwamen hierbij naar voren:

Groene tuinen voor iedereen: kennis delen en praktische ondersteuning

Tijdens de brainstormsessie werd duidelijk dat sensibilisering en toegankelijk advies essentieel zijn om natuurvriendelijke tuinen te stimuleren. Burgers hebben behoefte aan concrete **informatie en begeleiding** om een groenere tuin te realiseren zonder dat dit te veel inspanning of kosten vraagt. Daarom werd voorgesteld om praktische kanalen zoals infomomenten, groene magazines en buurtadviezen in te zetten. Het inschakelen van experts en ervaringsdeskundigen kan bovendien helpen om mensen op maat te begeleiden.

Naast **sensibilisering** kwamen er ook ideeën naar voren om de publieke ruimte te vergroenen en samenwerkingen op te zetten die vergroening breed toegankelijk maken.

Rol van de gemeente: Hoewel de nadruk ligt op acties voor en door burgers, kan de gemeente een ondersteunende rol spelen bij het stimuleren van natuurvriendelijke tuinen:

- Inzetten van gemeentelijke communicatiekanalen voor sensibilisering.
- Ondersteunen van tuinadviesdiensten zoals tuinrangers.
- Samenwerken met scholen en tuinbouwopleidingen voor educatieve projecten.
- ...

infomomenten voor nieuwe bewoners

het onderhouden van voortuinen

meer groen op schoolterreinen

samenwerking met tuinbouwscholen voor stages of bijverdiensten

bomen aanplanten in straten

heraanleggen en vergroenen van parkings

het organiseren van jaarmarkten en buurtsessies om burens te informeren

het inzetten van tuinrangers voor persoonlijk tuinadvies

het bekendmaken van groene tuinopties via een toegankelijk magazine

2. Minder consumeren en meer delen stimuleren!

In kleinere groepen dachten we na over **hoe we mensen kunnen stimuleren om minder te consumeren en meer te delen**. De eerste stap om dit te bereiken, is het versterken van bestaande initiatieven en het centraal beschikbaar maken van informatie. Door het sociale aspect van delen te benadrukken en lokaal samen te werken, kunnen drempels worden verlaagd en duurzame keuzes aantrekkelijker worden. De volgende ideeën kwamen hierbij naar voren:

Delen versterkt de gemeenschap: meer bekendheid en samenwerking

De brainstormsessie maakte duidelijk dat er al veel initiatieven bestaan rond delen en hergebruik, maar dat deze vaak te versnipperd zijn en onvoldoende bekend bij het brede publiek. Het **centraliseren en in kaart brengen** van deze initiatieven en evenementen in de regio werd als een cruciale stap naar voren geschoven. Door een duidelijk overzicht te creëren, zoals een inventaris of centraal platform, kunnen inwoners eenvoudig toegang krijgen tot initiatieven zoals weggeefkasten, repair cafés en kledingruil. Dit maakt het delen en hergebruiken praktischer en toegankelijker voor een grotere groep mensen.

Daarnaast werd het belang van **sociale verbondenheid** benadrukt: delen is niet alleen duurzamer, maar wordt ook makkelijker en aantrekkelijker als het gebeurt binnen een vertrouwde omgeving, zoals de eigen buurt. Een overzichtelijk en goed gecommuniceerd aanbod kan zo bijdragen aan een meer verbonden en duurzame samenleving.

Rol van de gemeente: Hoewel de nadruk ligt op acties voor en door burgers, kan de gemeente een ondersteunende rol spelen:

- Helpen bij het centraliseren en communiceren van bestaande deelinitiatieven.
- Ondersteunen van deel- en hergebruikprojecten zoals repair cafés.
- Faciliteren van ruimte voor weggeefkasten of kringwinkels.
- ...

deel- en weggeefkasten voor spullen

repair cafés voor het herstellen van apparaten

een inventaris van bestaande deelmogelijkheden

kledingruil initiatieven

terugkeer van een Kringwinkel naar Nijlen

virtuele munt als beloning voor deel initiatieven

markt van producten die bijna over datum zijn

promotie van lokale duurzame bedrijven en producenten

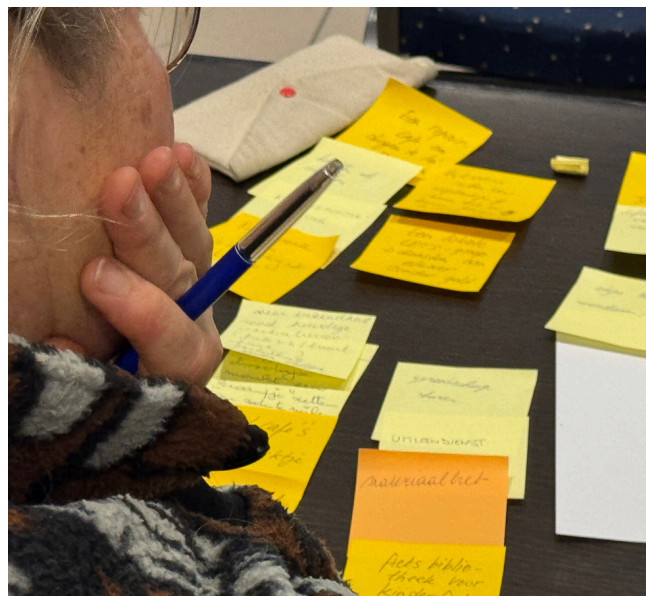
3. Duurzame mobiliteit gemakkelijker en aantrekkelijker maken!

In kleinere groepen dachten we na over **hoe we duurzame mobiliteit gemakkelijker, leuker en aantrekkelijker kunnen maken** voor mensen van alle leeftijden. De focus lag op het verbeteren van de gebruikservaring, het creëren van veilige en comfortabele voorzieningen en het stimuleren van duurzame keuzes door speelse en praktische oplossingen. De volgende ideeën kwamen hierbij naar voren:

Mobiliteit: comfortabel, veilig en aantrekkelijk voor iedereen

Tijdens de brainstormsessie werd duidelijk dat burgers veel invloed kunnen uitoefenen door gezamenlijke initiatieven en het actief promoten van duurzame mobiliteit. Het inzetten van ludieke acties, zoals **gameification** (bijv. fietsstreaks) en creatieve campagnes, kan mensen inspireren om vaker voor de fiets te kiezen. Ook kunnen burgers buurtinitiatieven opzetten om **deelmobiliteit**, zoals deelauto's en fietsverhuur, toegankelijker te maken. Door met elkaar in gesprek te gaan en samen oplossingen te bedenken, kunnen gemeenschappen zelf bijdragen aan een leukere en duurzamere mobiliteit.

Daarnaast kunnen burgers een belangrijke rol spelen door signalen door te geven aan de gemeente over de behoefte aan **verbeteringen in infrastructuur**, zoals veiligere fietspaden en schaduwrijke plekken. Deze collectieve feedback kan een sterk signaal afgeven en de kans vergroten dat de gemeente actie onderneemt.

Rol van de gemeente: Hoewel veel acties door burgers kunnen worden geïnitieerd, is de steun van de gemeente van groot belang. De gemeente kan:

- Het faciliteren van deelmobiliteitsinitiatieven met logistieke of financiële ondersteuning.
- Het bieden van ruimte en materiaal voor campagnes of herstellpunten.
- Samenwerken met burgers om duurzame mobiliteit breed te promoten.
- ...

Repareren, vergroenen & verbinden!

Workshop 3 - Van ideeën naar acties!

Voor de derde keer op rij kwamen we samen met een enthousiaste groep inwoners van Nijlen om na te denken over hoe we onze gemeente nog duurzamer kunnen maken. Het doel van deze bijeenkomst? Het selecteren en verder uitwerken van de 17 ideeën die tijdens de vorige workshop werden bedacht. In groep - en wederom met een hapje als extra motivatie - bepaalden we de eerste concrete stappen die nodig zijn om enkele van deze ideeën werkelijkheid te doen worden.

Wat hebben we gedaan?

We trapt de workshop af met een terugblik op de 17 ideeën van de vorige sessie. Daarna gingen we in twee rondes aan de slag om de ideeën te prioriteren.

In de eerste ronde kozen de deelnemers welke ideeën ze direct wilden oppakken en welke ze liever op de lange baan schoven. Tijdens de tweede ronde verdeelde iedereen fictief geld over hun top drie, gebaseerd op haalbaarheid en persoonlijke voorkeur.

Uit deze selectierondes kwamen twee ideeën naar voren, die vervolgens in teams verder werden uitgewerkt aan de hand van een conceptfiche. Op basis van deze conceptfiche maakten we de concepten nog concreter en stelden we een actieplan op met de eerstvolgende stappen die nodig zijn om de ideeën verder uit te rollen.

Benieuwd naar welke ideeën het hebben gehaald en hoe ze verder vorm kregen? Lees dan snel verder!

Van 17 ideeën naar 2 concepten!

Tijdens de workshop in Nijlen werden 17 ideeën besproken en geprioriteerd binnen de thema's minder consumeren en meer delen, een natuurvriendelijke tuin creëren en duurzame mobiliteit bevorderen. Uiteindelijk kwamen twee ideeën naar voren als meest veelbelovend: **Repair cafés** en **onthardingscampagne**. Beide ideeën dragen bij aan het versterken van de lokale gemeenschap en het stimuleren van duurzame gewoontes in Nijlen.

Repair cafés

Repair cafés zijn bijeenkomsten waar inwoners kapotte spullen kunnen laten repareren door vrijwilligers met technische vaardigheden. Denk aan huishoudelijke apparaten, kleding, fietsen en gereedschap. Het initiatief heeft als doel afval te verminderen, hergebruik te bevorderen en praktische kennis te delen binnen de gemeenschap. Naast het repareren, leren bezoekers ook hoe ze in de toekomst eenvoudige herstellingen zelf kunnen uitvoeren, wat bijdraagt aan bewustwording en empowerment.

Deze cafés worden een aantal keer per jaar georganiseerd op een centrale locatie, zoals een buurtcentrum of een pop-up kringloopwinkel. Ze versterken niet alleen duurzaamheid, maar ook sociale cohesie, doordat mensen met elkaar in contact komen en samenwerken. De gemeente kan het initiatief ondersteunen door vrijwilligers te werven, faciliteiten te bieden en de repair cafés breed te promoten via lokale communicatiekanalen.

Onthardingscampagne

De onthardingscampagne roept inwoners van Nijlen, Bevel en Kessel op om betegelde oppervlakken te vervangen door groen. Hiermee maken we onze gemeente klimaatrobuster, aangenamer en mooier om in te wonen. Door ontharding dragen we bij aan een betere waterhuishouding, meer biodiversiteit en een leefomgeving die beter bestand is tegen hittegolven en wateroverlast. Het vergroenen van voortuinen geeft bovendien een positief voorbeeld en maakt onze straten leefbaarder en aantrekkelijker.

Om inwoners te inspireren en te motiveren, biedt de campagne workshops en lezingen met praktische tips voor het ontharden en aanleggen van groen. Daarnaast worden initiatieven zoals gezamenlijke onthardingsdagen en groepsaankopen van planten opgezet om het proces laagdrempelig en haalbaar te maken. Mooie voortuinen krijgen extra aandacht en waardering door bijvoorbeeld een medaille of plaquette aan de gevel, waarmee we groene inspanningen zichtbaar maken en anderen aanmoedigen om ook mee te doen.

Workshop 4: Samen in actie!

Een korte recap!

Deze vierde bijeenkomst vormde de afsluiting van een inspirerend voortraject, waarin de Klimaatmakers van Nijlen met begeleiding van een externe partij hun eerste stappen hebben gezet richting een groener, mooier, energiezuiniger, ... Nijlen. Vanaf nu nemen de Klimaatmakers zelf het heft in handen. De komende bijeenkomst(en) zullen volledig door de groep zelf worden georganiseerd, een belangrijke mijlpaal op weg naar zelfstandig functioneren. Tijdens de workshops zijn spontaan al werkgroepen ontstaan, een duidelijk teken van het enthousiasme en de betrokkenheid binnen de groep!

Wat hebben we gedaan?

Tijdens deze workshop gingen we samen aan de slag om te bepalen hoe we als Klimaatmakers onze toekomst willen vormgeven. Hierbij leerden we elkaar en elkaars ambities beter kennen.

We namen ook de tijd om terug te kijken op het proces dat we tot nu toe hebben doorlopen. Dit gaf ons een helder totaalbeeld van waar we staan en welke ideeën en acties er al uit eerdere workshops zijn voortgekomen. Vervolgens werkten we aan het Klimaatmakers Manifesto: we verdiepten ons in onze missie en visie en brachten onze kernboodschap scherper in kaart.

Als kers op de taart betekende deze workshop ook de kick-off van ons eerste initiatief: de oprichting van een Repair Café! Alle hulp is welkom, dus sluit je zeker aan bij de volgende Klimaatmakers-bijeenkomst op 15 maart!

“Onze missie is om de
gemeenschap te verbinden,
initiatieven te versterken en
samen te werken aan een
groenere, duurzamere en
klimaatrobuuste
leefomgeving.”

Op de agenda...

Na de keuze om een Repair Café op te richten, hebben de Klimaatmakers niet stilgezeten! Er zijn inmiddels al twee mogelijke (tijdelijke) locaties gevonden, en de voorbereidingen voor de eerste bijeenkomst zijn al volop aan de gang.

De gemeente zal bij de opstart een ondersteunende rol spelen door informatie te delen en bestaande initiatieven in kaart te brengen. Tegelijkertijd nemen enkele enthousiaste Klimaatmakers zelf het voortouw in de organisatie en voorbereiding. Het doel is om deze bijeenkomsten duurzaam te verankeren, waarbij inwoners zelf de drijvende kracht worden achter dit en toekomstige initiatieven. Zo groeit de groep verder uit tot een actieve en zelfstandige gemeenschap die samen Nijlen duurzamer maakt!

De volgende stappen

Op **15 maart** staat de volgende Klimaatmakers-bijeenkomst gepland! We starten de dag met een inspiratiewandeling om ideeën op te doen, gevolgd door een gezellige lunch met soep. Daarna komen we samen voor een informele vergadering waarin we de start van het repair café verder uitwerken. Hierbij is er ruimte om andere duurzame initiatieven te bespreken en nieuwe plannen te smeden.

Dit is hét moment om samen Nijlen stap voor stap duurzamer te maken. Iedereen is welkom om mee te denken en te doen!

Waar wij voor staan...

Wij, als Klimaatmakers, staan voor een sterke, verbonden gemeenschap waarin iedereen de kans krijgt om bij te dragen aan een duurzamere leefomgeving. We geloven in samenwerking, het versterken van bestaande initiatieven en het toegankelijk maken van duurzame oplossingen voor iedereen. Door mensen samen te brengen, kennis te delen en concrete acties te ondernemen, bouwen we aan een groenere, gezondere en klimaatrobuuste toekomst. Iedereen is welkom om mee te doen, ongeacht achtergrond of ervaring, want samen maken we het verschil!

Wil jij ook meedoen?

Heb jij nog ideeën? Wil je graag meewerken aan de organisatie van één van de acties? Of sluit je liever aan als vrijwilliger om bijvoorbeeld af en toe de handen uit de mouwen te steken? Je bent van harte welkom!

Stuur een mailtje naar klimaat@nijlen.be en kom in contact met de Klimaatmakers!

“Minder
verspillen, meer
hergebruiken”

“Samen maken we
het verschil”

“Duurzame
mobiliteit voor
iedereen”

“Naar een
gezonde, groene
buurt”